

Efterløn og selvstændig virksomhed

Det har stor betydning, hvis du er eller gerne vil være selvstændig, når du skal på efterløn. Du skal have tilladelse til at drive selvstændig virksomhed samtidig med efterlønnen. Du skal også have tilladelse, selvom du allerede har selvstændig bibeskæftigelse sammen med dagpenge.

I det følgende, kan du læse nærmere om mulighederne og reglerne.

Du kan søge om tilladelse til:

- at starte en ny eller fortsætte en eksisterende selvstændig bibeskæftigelse,
- at fortsætte en nuværende selvstændig hovedbeskæftigelse på nedsat tid,
- at udføre en enkeltstående opgave som selvstændig

Du skal altid huske at søge om tilladelsen inden du går på efterløn (eller inden du starter virksomheden/opgaven, hvis du allerede er på efterløn) og vi anbefaler, at du søger i god tid (dog tidligst 6 måneder før) på grund af den meget stramme og forholdsvis udviklede lovgivning, som findes på området.

Der findes 4 ordninger, hvor du kan gå på efterløn og samtidig have selvstændig virksomhed.

- Selvstændig bibeskæftigelse op til 400 timer årligt
- Enkeltstående opgave som selvstændig
- Selvstændig virksomhed 962 timer om året
- Selvstændig virksomhed 18½ time om ugen

Det er en forudsætning for alle 4 ordninger, at du opfylder de almindelige betingelser for efterløn – dem kan du læse nærmere om [her](#).

Selvstændig bibeskæftigelse 400 timer om året

Du kan søge om tilladelse til drift af selvstændig virksomhed som bibeskæftigelse 400 timer om året samtidig med efterløn i følgende 3 situationer:

- Ændring af en nuværende selvstændig hovedbeskæftigelse
- Fortsættelse af nuværende selvstændig bibeskæftigelse
- Opstart af ny selvstændig bibeskæftigelse.

Generelt om ordningerne

I alle 3 tilfælde gælder det, at arbejdstimerne i virksomheden ikke må overskride 400 timer årligt og at virksomhedens indtægt (kaldet dækningsbidrag 1) ikke må overstige 69.363 kr. (i 2011) pr. regnskabsår.

Grænserne for timer og indtægt gælder i alle de regnskabsår, hvor du er på efterløn – også hele det regnskabsår, hvor du fylder 65.

Dækningsbidrag 1 = Omsætning minus vareforbrug.

Det er en betingelse for tilladelsen, at arbejdsopgaverne i virksomheden er så klart afgrænsede, at driften af virksomheden ikke vil overstige grænserne på 400 timer/69.363 kr.

Det er ikke nok, at du erklærer, at du vil stoppe med at arbejde når du nærmer dig grænserne. Der skal være nogle konstaterbare, ydre omstændigheder, der afgrænser virksomheden. Det kan for eksempel være en bestemt opgave, en begrænset kundekreds eller lignende. Det er også en betingelse at afgrænsningen af virksomheden er varig.

Arbejdsopgaver

Det er den samlede arbejdstid i virksomheden, der varigt skal være højst 400 timer om året. Alle arbejdsopgaver skal kunne klares inden for de 400 timer – herunder fx administration, rengøring, telefontid, transport, vedligeholdelse af firmabil eller andre redskaber. Fremmed hjælp, hjælp fra ægtefællen, andre selvstændige eller lign. skal også tælle med. Det er dog kun dine egne arbejdstimer, der modregnes i efterlønnen.

I forbindelse med en ansøgning, skal du derfor - så præcist som muligt - beskrive alle arbejdsopgaver i virksomheden. Du skal angive et timeforbrug på samtlige arbejdsopgaver pr. uge og/eller år. Du skal også så præcist som muligt opgøre den indtægt, du forventer.

Indtægtsgrænse

Indtægten i virksomheden – det såkaldte dækningsbidrag 1 må ikke overstige 69.363 kr. (i 2011) pr. regnskabsår. Vareforbrug er omkostninger, der varierer sammen med omsætningen. Det er forskelligt fra virksomhed til virksomhed, hvad der er vareforbrug. I en landbrugsvirksomhed kan vareforbruget fx bestå af såsæd, foder og køb af dyr. I en handelsvirksomhed kan vareforbruget fx være varer til videresalg, emballage og fragt.

En gang årligt, skal du sende et årsskema med oplysninger om virksomhedens indtægter. Oplysningerne skal være attesterede af registreret eller statsautoriseret revisor eller særligt sagkyndig landbrugskonsulent.

Særligt om ændring af selvstændig hovedbeskæftigelse til bibeskæftigelse

Hvis du ændrer din hovedbeskæftigelse til bibeskæftigelse eller ønsker at fortsætte en bibeskæftigelse som hidtil har været større en 400 timer/69.363 kr. årligt, skal du dokumentere, hvilken ændring der er sket i virksomheden, så den fremover ikke overstiger grænserne. Dokumentationen kan fx bestå, af salgsaftale/afvikling af en del af virksomheden, opsigelse af faste samarbejdspartnere eller lignende. Det er ikke nok at erklære, at du fremover vil afvise kunder, når du nærmer dig grænserne for ordningen.

Ansøgningsblanketten [Ansøgning om efterløn for selvstændige](#) (AR284) skal være attesteret af en registreret eller statsautoriseret revisor eller særligt sagkyndig landbrugskonsulent.

Særligt om fortsættelse af nuværende bibeskæftigelse

Hvis den virksomhed du ønsker at drive videre allerede ligger inden for rammerne på 400 timer/69.363 kr. lægger vi forholdsvis stor vægt på dette, som en del af sandsynliggørelsen af at virksomheden varigt holdes inden for rammerne af ordningen. Det er dog fortsat en betingelse, at arbejdsopgaverne og indtægten i virksomheden er varigt afgrænset, således at du ikke blot ved egen beslutning, kan øge omfanget af virksomheden.

Også i dette tilfælde er det en betingelse af ansøgningsblanketten [Ansøgning om efterløn for selvstændige](#) (AR284) er attesteret af en registreret eller statsautoriseret revisor eller særligt sagkyndig landbrugskonsulent.

Enkeltstående opgave som selvstændig

Det er også muligt at søge om tilladelse til at udføre en enkeltstående opgave som selvstændig, mens du er på efterløn.

Du skal opfylde følgende for at få tilladelse:

- Opgaven skal klart fremstå som enkeltstående. Det vil sige, at du ikke kan få tilladelse til opgaver, der er tilbagevendende og der gives – som udgangspunkt – kun tilladelse 1 gang i efterlønsperioden.
- Du skal sandsynliggøre, at opgaven højst vil tage 400 timer.
- Du skal sandsynliggøre, at opgaven kan færdiggøres inden for 6 måneder.

For at opfylde disse betingelser, skal du så klart som muligt beskrive arbejdsopgaven og tidsforbruge. Der er dog ingen grænse for indtægten, når der er tale om en enkeltstående opgave.

Hvis der skal købes driftsmidler, indrettes lokaler eller lignende, vil opgaven ikke kunne anses for enkeltstående. Flere opgaver inden for en kortere periode vil heller ikke kunne anses for enkeltstående. Vær også opmærksom på, at opgaver inden for samme branche, som en tidligere hovedbeskæftigelse, som udgangspunkt ikke vil kunne anses for enkeltstående, men i stedet vil blive anset for genoptagelse af den tidligere selvstændige virksomhed.

Husk at søge tilladelse inden du starter på opgaven, da du kan risikere at skulle betale efterlønnen tilbage og/eller få en karantæne, hvis du starter uden tilladelse.

Når opgaven er afsluttet, skal vi have dokumentation for at du er ophørt med at være selvstændig.

Efterløn og selvstændig virksomhed 962 timer om året

Du kan søge om tilladelse til selvstændig virksomhed 962 timer om året samtidig med efterlønnen.

Du kan bruge denne ordning, hvis du driver virksomheden videre alene eller sammen med din ægtefælle.

Du skal opfylde følgende betingelser:

- Du skal have arbejdet over 30 timer om ugen i din selvstændige virksomhed i mindst tre hele regnskabsår umiddelbart før overgangen til efterløn.
- Du skal nedsætte din arbejdstid til højst 962 timer om året. Du skal fremlægge dokumentation for, at der er sket ændringer i virksomheden, således at du fremover højst vil have 962 arbejdstimer i virksomheden. Ændringerne skal være sket inden for de seneste seks måneder, før du vil på efterløn.

Dokumentationen kan fx bestå, af salgsaftale/lukning af en del af virksomheden, opsigelse af faste samarbejdspartnere eller indskrænkning af åbningstiden. Det er ikke nok at erklære, at du fremover vil afvise kunder, når du nærmer dig grænserne for ordningen.

- Du kan ikke nedsætte din arbejdstid ved at overdrage arbejdsopgaver til ægtefælle eller samlever.
- Hvis din ægtefælle også skal arbejde i virksomheden, er det en betingelse, at han/hun har arbejdet i virksomheden over 30 timer om ugen, i de 3 seneste, hele regnskabsår inden du vil på efterløn.
- Du skal dokumentere, at der ikke fremover er andre (end dig og evt. din ægtefælle), der arbejder i virksomheden. I enkelte tilfælde kan du få tilladelse til at have en ansat eller få assistance fra en anden selvstændig virksomhed.
- Du skal oplyse om virksomhedens indtægter i de tre seneste, hele regnskabsår. Oplysningerne skal være attesteret af en statsautoriseret eller registreret revisor eller af en særligt sagkyndig landbrugskonsulent. Ud fra oplysningerne om indtægterne i din virksomhed bliver der beregnet et sammenligningsgrundlag. Dette sammenligningsgrundlag skal være positivt.

Mens du er på efterløn, må virksomhedens årlige indtægt højst være halvdelen af det beregnede sammenligningsgrundlag.

Efter hvert regnskabsår skal du oplyse om virksomhedens indtægter i regnskabsåret. Oplysningerne skal være attesteret af en statsautoriseret eller registreret revisor eller en særligt sagkyndig landbrugskonsulent.

Overgangsåret

I det kalenderår, hvor du går på efterløn, nedsættes det antal timer, du må arbejde i virksomheden i resten af året forholdsmæssigt. Kontakt os for nærmere information, hvis dette er aktuelt for dig.

Hvis du går på efterløn på 962-timers-ordningen i anden halvdel af et regnskabsår, må du i hele det regnskabsår have en indtægt på 3/4 af sammenligningsgrundlaget.

Udbetaling

Enhver form for arbejdsopgaver, der vedrører virksomheden – også de som ikke giver en direkte indtægt - tæller med som arbejde. For hver arbejdstime fradrages en times efterløn.

Der vil altid blive fratrukket minimum 12 timers arbejde i efterlønnen om ugen. Det gælder også selvom du slet ikke har arbejdet i den pågældende uge.

Når du i et kalenderår har fået efterløn for 962 timer, kan du ikke få mere efterløn i det kalenderår, medmindre du ophører endeligt med den selvstændige virksomhed.

Hvis du har mere end 962 timers arbejde i din virksomhed i et år, eller hvis du overskrider indtægtsgrænsen, er der regler om tilbagebetaling og tab af fortsat ret til efterløn.

Efterløn og selvstændig virksomhed 18½ time om ugen

Du kan søge om tilladelse til selvstændig virksomhed 18½ time om ugen samtidig med efterlønnen.

Du skal opfylde følgende betingelser:

- Du skal have arbejdet over 30 timer om ugen i din selvstændige virksomhed i mindst tre hele regnskabsår umiddelbart før overgangen til efterløn.
- Du skal dokumentere, at du fremover arbejder præcist 18½ timer hver eneste uge i virksomheden - hverken mere eller mindre.

Dokumentationen for nedbringelsen af arbejdstiden til 18½ timer pr. uge, kan fx bestå af delvis lukning af virksomheden eller ansættelse af ny arbejdskraft.

Du kan ikke opfylde betingelserne ved at overdrage dine arbejdsopgaver til ægtefælle, samlever eller umyndige børn.

- Ændringerne i virksomheden skal være sket inden for de sidste 6 måneder før du vil på efterløn.

Udbetaling

Hvis du får tilladelse til selvstændig virksomhed 18½ time om ugen samtidig med efterløn, skal du modregnes 18½ timers efterløn hver uge.

Efterløn udbetales for 37 timer om ugen og det betyder, at du vil få udbetalt 18½ timers efterløn hver uge. Det gælder også når du holder ferie.